

Global Excellence i sundhed 2013

Region Hovedstaden

Videncenter for Innovation og Forskning
Regionsgården
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

www.regionh.dk/vif

Ordre nr. 17266

Grafisk Design: RegionH Design, Koncern Kommunikation

Global Excellence logo design: Refleksdesign

Foto: Joachim Rode

August 2013

Forord

'Global Excellence - i Sundhed' er en pris, der blev lanceret i 2010. Prisen blev indstiftet for at synliggøre og anerkende miljøer i sundhedsvæsenet og på regionens universiteter, som på baggrund af forskning i topklasse, har evnet at udvikle og ibrugtage nye banebrydende sundhedsydelse og behandlinger til gavn for patienterne. I 2010, 2011 og 2012 blev der uddelt i alt 20 priser, som i 2013 nu bliver suppleret med yderligere to prisvindere, der er på forkant og internationalt førende inden for deres respektive område.

På de næste sider kan du læse mere om dette års to udvalgte Global Excellence vindere, og hvordan de med deres store engagement, viden og indsats arbejder for bedre sundhed til os alle. Vinderne vil med prisen desuden modtage en bevilling på 1,5 mio. kr., som kan benyttes til tiltag, som kan være med til yderligere at højne værdien af deres arbejde.

Global Excellence synliggør og anerkender regionens spydspidsmiljøer, der går forrest i udvikling og ibrugtagning af ny viden. Regionen kan med glæde konstatere, at Global Excellence miljøerne benytter både deres titel som Global Excellence vinder samt den medfølgende bevilling aktivt og ansvarsbevidst. Miljøerne har kvitteret for anerkendelsen af deres arbejde med en samvittighedsfuld forvaltning af deres Global Excellence udnævnelse, og de tilstræber fortsat at dygtiggøre sig indenfor deres fagområde. Dette gør de bl.a. ved at bruge deres bevilling på videreuddannelse, faglige input fra danske og udenlandske eksperter, symposier og konferencer, videreudvikling af deres forsknings- og behandlingsaktiviteter m.m.

Region Hovedstaden har rettet øget fokus på international synliggørelse af disse stærke forsknings- og behandlingsmiljøer. De prisvindende miljøers flotte præstationer har skabt en platform for muligheden for international positionering af Region Hoved-

staden som en region med stærke sundhedsmiljøer i særklasse. Regionsrådet har derfor afsat midler og kræfter til en målrettet indsats for international synliggørelse af alle Global Excellence miljøerne.

I regionsrådet er vi glade for at byde velkommen til dette års to nye Global Excellence vindere. Håbet og forventningen er, at de vil få lige så meget ud af deres Global Excellence udnævnelse og den medfølgende bevilling, som tidligere vindere før dem. Og vi ser frem til, at de vil være med til at placere Region Hovedstaden internationalt som en region med stærke forsknings- og behandlingsmiljøer, til fremme af bedre sundhed for os alle.

Med venlig hilsen

Vibeke Storm Rasmussen

Global Excellence – i Sundhed

Region Hovedstaden har sammen med Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Universitet udviklet programmet 'Global Excellence – i Sundhed', der skal fremme faglige miljøer i verdensklasse inden for sundhedsområdet på regionens universiteter og hospitaler. Global Excellence prisen tildeles for enestående bidrag til forskning, udvikling og ibrugtagning af ny viden om teknologier og nye behandlingsformer rettet mod sundhedsvæsenet i Danmark.

Patientbehandling i verdensklasse fordrer en mangesidet indsats på højt internationalt niveau, og Global Excellence prisen er en anerkendelse af

de sundhedsfaglige miljøer på regionens hospitaler og universiteter, som evner en sådan indsats. Prismodtagerne er i udvælgelsen vurderet af et fagligt bedømmelsespanel på omfang og kvalitet af forskning og udvikling, undervisning, undersøgelse og behandling af patienter, innovation samt formidling af den nye viden.

Der er siden 2010 uddelt i alt 22 priser. Sammen med Global Excellence udmærkelsen, der gælder for en periode på fem år, følger en bevilling på 1,5 mio. kr. Den skal blandt andet understøtte, at det høje internationale niveau hos vinderne yderligere styrkes og fremmes.

De modtager en Global Excellence pris 2013

- 7 Center for Cancer Immun Terapi, Herlev Hospital
- 9 Center for Pædiatrisk Onkologi og hæmatopoietisk Stamcelle Transplantation, Rigshospitalet

Center for Cancer Immun Terapis forskning har blandt andet ført til gennembrud i kampen mod aggressiv modermærkekræft.

På billedet ses professor og overlæge Inge Marie Svane.

Immunforsvaret skal bekæmpe kræft

På Center for Cancer Immun Terapi (CCIT) forskes der på højtryk i, hvordan vores eget immunsystem kan bruges til at bekæmpe kræft. Afdelingen, der blev dannet i 2006, er den eneste af sin art i Danmark, og har på ganske få år etableret sig som en markant spiller på den internationale bane. Professor og overlæge Inge Marie Svane på Herlev Hospital fortæller i følgende blandt andet om, hvordan de har opnået et udsædvanligt gennembrud i kampen mod den aggressive modermærkekræft, som ellers tidligere har været det samme som en dødsdom.

Hvad er sigtet med jeres arbejde – og hvordan kommer det patienterne til gode?

- Vores ultimative mål er at forbedre kræftbehandlingen til vores patienter. Vi er det eneste sted i Danmark, hvor der udelukkende forskes i cancer immunologi og immunterapi, dvs. forskning i hvordan immunsystemet fungerer og agerer, og hvordan ens eget immunforsvar kan bruges målrettet til at bekæmpe kræftceller. Vi lægger et stort arbejde i at bygge bro mellem den basale og kliniske forskning, hvilket betyder, at den nyeste viden implementeres i behandlingen hurtigst muligt. Dermed er vi hele tiden i front og giver vores patienter mulighed for at deltage i forsøg med de nyeste behandlinger. Vi arbejder både med udvikling af kræftvacciner og med forskellige former for celleterapi. Eksempelvis er vi det første center i Europa, der kan tilbyde T-celle terapi, hvor patientens egne T-celler bruges til at bekæmpe kræftmetastaser og kickstarte immunsystemet.

Hvordan har I organiseret jeres (sam-)arbejde?

- Vi gør meget ud af at arbejde tværfagligt, hvilket vil sige, at vores center både har sundheds- og naturvidenskabeligt personale, og ledelsesteamet består eksempelvis af en læge, en kemiingeniør og en biolog. Det betyder, at vi både kan supplere hinanden, men også at vi kan sparre sammen på det faglige plan. Derudover har vi et bredt samarbejde både internt i sundhedsvæsnet og eksternt, hvor hospitaler og forskere fra hele verden bidrager til ny viden. Vi har også et rigtig godt samarbejde med medicinalindustrien, både i form af kliniske forsøg men også i den basale grundforskning. Det gør os i stand til at monitorere hele processen fra laboratorium til patient, så den nyeste viden

udmønter sig i reel behandling til patienterne og resultaterne herfra ligeledes kommer retur til laboratoriet.

Hvad er det største, I har opnået de senere år?

- Vi er utrolig stolte af, at vi siden centret blev etableret i 2006, har formået at skabe et forskningsmiljø, som er anerkendt både nationalt og internationalt. Vi er absolut førende i Europa indenfor T-celle terapi, hvilket har givet et enormt gennembrud indenfor behandlingen af modermærkekræft. Ved at suge såkaldte immunceller ud af kræftpatientens svulst og behandle dem i et laboratorium, så de bliver flere og ”stærkere”, er vi i stand til efterfølgende at sætte dem tilbage i patienten, hvorefter de kan slå kræftceller ihjel og i en del tilfælde formentlig helbrede patienten.

Hvad håber I, bliver det næste skridt?

- Vi håber på, at vi med tiden kan udvide behandlingen, så den ikke kun kan anvendes på patienter med modermærkekræft, men også kan bruges på andre kræftformer. Og så arbejder vi målrettet mod store internationale forsøg, så T-celleterapi fremover kan blive en standardbehandling. Man skal huske på, at da vi startede op i 2006, var der ingen effektiv behandling mod modermærkekræft, og nu ser det ud til, at vi formentlig er i stand til at helbrede en del – vi har set en reel behandlingseffekt på halvdelen af de patienter, som vi har afprøvet behandlingen på. Derudover arbejder vi også målrettet videre på forskellige former for kræftvacciner, som yderligere et våben mod kræftmetastaser.

Derfor får de prisen

Center for Cancer Immun Terapi (CCIT) har som primært formål at udvikle immunterapi til behandling af kræft. Det er det eneste sted i Danmark, som har et fuldstændigt fokus på cancer immunologi og immunterapi. CCIT blev dannet i 2006 og udgør et ungt og mindre, men højt specialiseret og proaktivt, miljø. Der arbejdes tæt sammen med kliniske afdelinger for hurtig implementering af nye forskningsresultater, og afdelingen demonstrerer en klar og direkte forbindelse mellem deres forskning og patienten.

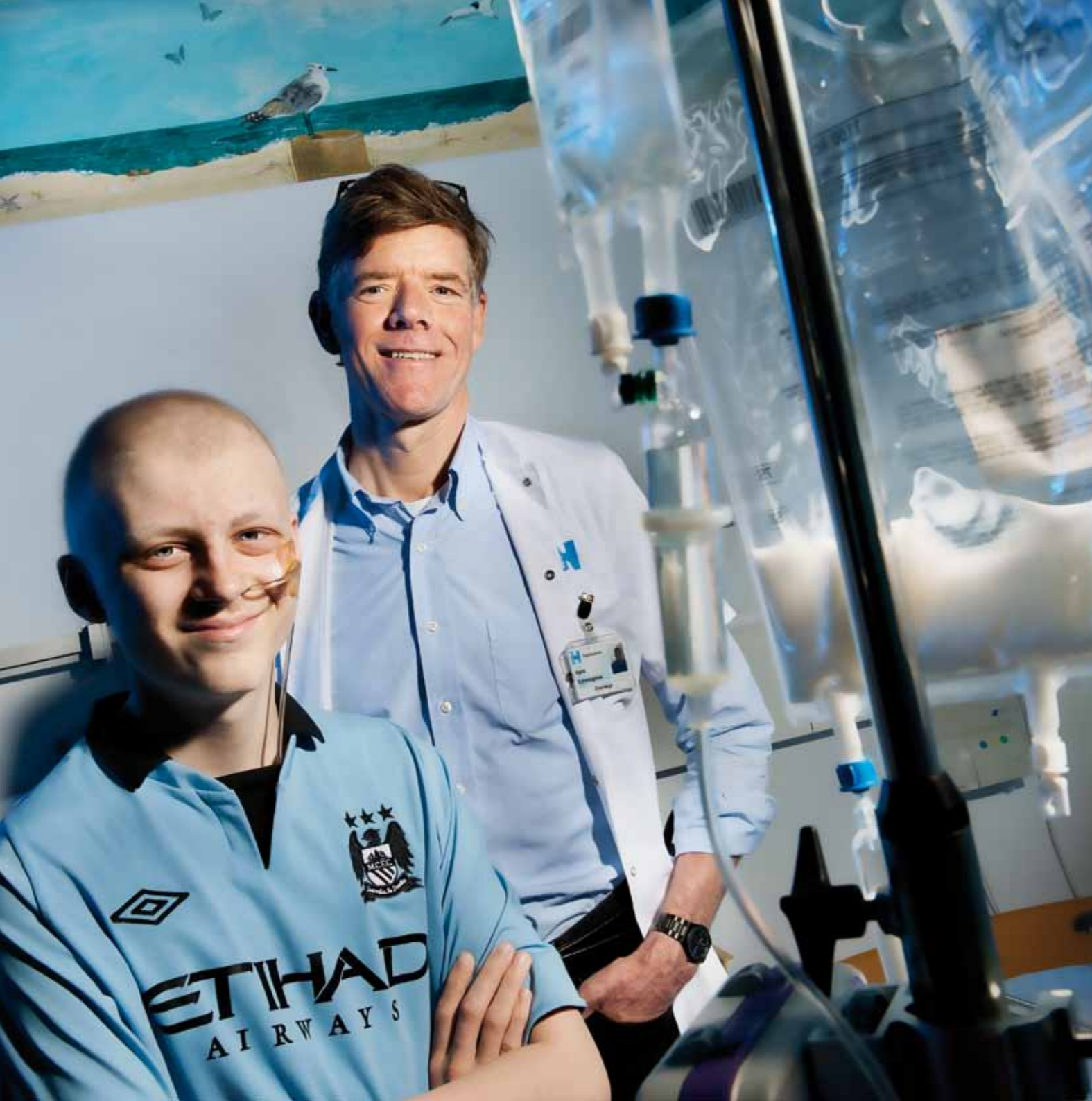
Bedømmelsesudvalget for Global Excellence understregede, at CCIT fremstår som et stærkt og innovativt miljø, som er meget fokuseret på sit fortsatte udviklingspotentiale. Afdelingen har på få år opbygget udbytterige samarbejder både nationalt og internationalt, og de excellerer især indenfor implementering af resultater, innovation og samarbejder.

Fakta

Center for Cancer Immun Terapi ligger på Herlev Hospital og har 25 ansatte fordelt på både videnskabeligt og teknisk personale. Afdelingen har haft over 200 patienter siden 2006. Hertil kommer samarbejde med medicinalindustrien, der omfatter medicinalafprøvning inden for immunterapi, som ca. 75 patienter har haft gavn af.

Kontaktperson
Professor Inge Marie Svane
inge.marie.svane@regionh.dk

Yderligere info
www.regionh.dk/globalexcellence

Center for Pædiatrisk Onkologi og hæmatopoietisk Stamcelle Transplantation er Nordens største børnecancerafdeling med gode helbredelsesrater og fokus på rehabilitering af børnene.

På billedet ses professor og overlæge Kjeld Schmiegelow.

Helbredelse i børnehøjde

På Center for Pædiatrisk Onkologi og hæmatopoietisk Stamcelle Transplantation (POST), som er en del af Børne- og Ungeklivnikken på Rigshospitalet, helbredes børn med kræft, alvorlige blodsygdomme og immundefekter. Man skal ikke mere end et par generationer tilbage, før langt de fleste børn med en kræftdiagnose døde, men i dag er Nordens største børnecancerafdeling på Rigshospitalet blevet så dygtige, at de er i stand til at helbrede omkring 80 procent. Professor og overlæge Kjeld Schmiegelow fortæller i følgende blandt andet om, hvorfor fokus ikke længere kun er på helbredelse, men i høj grad også handler om rehabilitering af børnene.

Hvad er sigtet med jeres arbejde – og hvordan kommer det patienterne til gode?

- Vores overordnede mål er selvfølgelig at gøre børnene raske, og det er vi heldigvis blevet rigtig dygtige til. I dag helbreder vi over 80 procent af vores patienter, men målet er en dag også at være i stand til at helbrede de sidste 20 procent, hvor behandlingen svigter i dag. Men for os handler det ikke længere kun om helbredelse. Det handler lige så meget om at klæde dem på til livet efter, uden for hospitalet. Man kan ikke forvente, at man kan udskrive et helbredt barn, som har haft et langt forløb på hospitalet, og så forvente at barnet blot vender tilbage til sin almindelige hverdag. Mange har fysiske og psykiske mén, og det at have været væk fra skole og kammerater kan give problemer både skolefagligt og socialt. Man skal tænke på, at børns udvikling og sociale færdigheder i høj grad modnes i interaktionen med jævnaldrende, og på hospitalet har de typisk kun deres forældre og de ansatte. Og netop derfor kan det være en utrolig stor mundfuld for børnene pludselig at vende tilbage til den almindelige dagligdag. Vi vil gerne give børnene de bedste forudsætninger for at dette forløber godt. Derfor har POST, som den første afdeling i Norden, etableret et center for opfølgning for senfølger og rehabilitering hos unge, der har haft cancer.

Hvordan har I organiseret jeres (sam-)arbejde?

- Inden for både behandling og forskning i børnecancer har vi et helt unikt internationalt samarbejde. Det betyder blandt andet, at vi for alle vores patienter laver protokoller, som beskriver deres sygdomsforløb og behandling ned til mindste detalje, og så danne data for tusindvis af patienter deles og gøres tilgængelige for forskerne gennem store nordiske eller andre internationale registre. Som koordinator af den nordiske/baltiske behandling af leukæmi hos børn og voksne kan jeg således følge med i behandlingen af hver enkelt patient, og derved er vi i stand til hurtigt at udvikle bedre behandling til patienterne, bidrage til de

internationale standarder for behandling, og sikre at børn med kræft både i Danmark og i de nordiske og baltiske lande, som vi samarbejder med, hurtigt får gavn af de nyeste forskningsresultater. For andre medicinske specialer kan der gå mange år, inden ny viden og behandlingsmæssige gennembrud spredes nationalt og internationalt til gavn for samtlige patienter.

Hvad er det største, I har opnået de senere år?

- Vi forsøger hele tiden at kortlægge de mange årsager, der kan være til, at vores behandling nogle gange svigter. Derfor har vi udviklet metoder til meget præcist at måle effekten af behandlingen. Hos børn med leukæmi, der er den hyppigste kræftsygdom i barnealderen, kan vi således med stor nøjagtighed måle, hvor meget sygdom der er tilbage, selvom det er mindre end én promille af alle celler i knoglemarven. Det betyder, at vi kan skræddersy behandlingen til den enkelte patient, så vi undgår både over- og underbehandling, hvilket også giver store samfundsmæssige økonomiske gevinster. Desuden er vi lige nu i gang med et stort forskningsprojekt, som gør os i stand til at kortlægge de tusindvis af forskelle i vores arvemateriale, som gør, at patienter reagerer så forskelligt på deres behandling.

Hvad håber I, bliver det næste skridt?

- Vi vil gerne blive bedre til at forstå, hvorfor børn får cancer. Når voksne rammes af kræft, er det ofte livsstilsbetinget: Usund livsstil, for meget sol eller rygning osv. Vi ved, at kimen til mange kræftsygdomme hos børn allerede lægges mens de er fostre, men vi ved stort set intet om årsagerne til, at det senere i barndommen udvikler sig til en kræftsygdom. Vores håb er, at vi en dag allerede ved fødslen kan lave nogle screeningsprogrammer, der kan kortlægge, om et barn er disponeret for kræft, for dermed at kunne sætte ind tidligere med behandling og være i stand til at helbrede de 20 procent, hvor behandlingen svigter i dag.

Derfor får de prisen

Center for Pædiatrisk Onkologi og hæmatopoietisk Stamcelle Transplantation (POST) arbejder for at sikre børn og unge med kræft, alvorlige blodsygdomme og immundefekter udredning og behandling på højest mulige internationale niveau. POST har en meget tværfaglig sammensætning af klinisk personale og forskere, og nye resultater bliver hurtigt implementeret til individualiseret behandling, hvilket over årene har ført til behandlinger med færre bivirkninger samt øget overlevelse hos patienterne.

Bedømmelsesudvalget for Global Excellence understregede, at dette faglige miljø står stærkt indenfor alle hovedkriterierne. Afdelingen yder en forbilledlig indsats på sit område og besidder en meget høj kvalitet i sin behandling og forskning. Ydermere udnytter man til fulde de positive effekter ved et godt tværfagligt samarbejde på klinikken, og afdelingen fremstår som et meget stærkt og kvalitetsorienteret fagligt miljø.

Fakta

Center for Pædiatrisk Onkologi og hæmatopoietisk Stamcelle Transplantation ligger på Rigshospitalet og har mere end 50 ansatte. Afdelingen har årligt ca. 120 patienter og varetager ca. 6.800 ambulante medicinske behandlinger og kontrolbesøg.

Kontaktperson
Professor Kjeld Schmiegelow
kjeld.schmiegelow@regionh.dk

Yderligere info:
www.regionh.dk/globalexcellence

De to prismodtagere får en unik glasskål fremstillet specielt til Global Excellence. Glasskålene er udarbejdet af den anerkendte glaskunstner Jacob Lungholt.

Global Excellence – i Sundhed 2013

Global Excellence prisen er en anerkendelse af de sundhedsfaglige miljøer på regionens hospitaler og universiteter, som på baggrund af forskning i topklasse evner at udvikle og ibrugtage nye banebrydende sundhedsydelser og behandlinger til gavn for patienterne. Et fagligt bedømmelsesudvalg bestående af både nationale og internationale professorer inden for sundhedsvidenskab har vurderet dette års ansøgere

til Global Excellence. På baggrund af bedømmelsesudvalgets vurderinger har Region Hovedstadens forretningsudvalg valgt to vindere i 2013. Fælles for de to vindere er, at de evner både at udvikle ny forskningsviden på højt internationalt niveau samtidig med, at den nye viden er blevet omsat til nye banebrydende teknologier og sundhedsydelser, som kommer patienterne og det danske sundhedsvæsen til gavn.

**Region
Hovedstaden**